

Voorganger: Bert de Wit

Schriftlezing: Marcus 8:27-35

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus – thuis en hier in de kerk,

Die eerste vraag van Jezus is al spannend genoeg: 'Wie zeggen de mensen dat ik ben?'
Wat vinden de mensen van mij? Dat klinkt zelfs een beetje ongezond, een beetje kinderachtig.
Als een influencer die het moet hebben van duimpjes en hartjes.
Misschien doen wij daar zelf ook aan mee. Je probeert een positief beeld van jezelf neer te zetten op Instagram of Facebook. En dan probeer je zelfvertrouwen te putten uit de reacties die je krijgt. Ieder uur kijk je even (een keer of tien).
Wat ze vinden van je vakantiefoto's, of van je nieuwe zonnebril.
'Leuk', 'geweldig', 'grappig', 'verbluft'!
Dat heb je gewoon nodig om staande te blijven.
Er hoeft er maar één tussen te zitten die zegt: 'Waardeloos!'- of die z'n Twitter-diarree over je uitstort – en je ego stort in als een plumpudding.

We vinden het belangrijk wat de mensen van ons zeggen. Sommigen doen daar heel stoer over, die zeggen: 'Ik heb een gladde rug'. Je hebt er zelfs die het lekker vinden om haatmail te krijgen, die vragen er om. Maar ook dan laat je anderen mede bepalen wie jij bent. Je bent een tegendraadse dwarsligger – dat blijkt uit die haatmail. Of je bent iemand met een sterk karakter – dat blijkt uit het feit dat je je email niet leest.
Maar de meeste mensen raken van slag als ze merken dat er kwaad over hen wordt gesproken. Terwijl ze van complimenten juist groeien.

Ik weet niet wat het met Jezus deed toen hij hoorde wat de mensen over hem zeiden, dat hij Johannes de Doper was, of Elia, of één van de profeten. Dat waren niet de minsten in die tijd!
Maar het lijkt of Jezus niet écht geïnteresseerd is in wie hij was volgens 'de mensen'. Want hij stelt gelijk een volgende vraag die nog veel spannender is: 'Wie ben ik volgens jullie?'

Ineens sta je oog in oog met degene die jou wekenlang via Twitter onder een #anoniem heeft uitgemaakt voor rotte vis en nog veel erger. Je bent er achter gekomen wie het is en waar hij woont. Je hebt aangebeld, de deur gaat open en daar staat hij – oog in oog.
'Zo, en wie ben ik volgens jou?'
Daar krijg je het warm van, zo spannend is het. Voor beide partijen: voor degene die de vraag stelt en voor wie antwoord moet geven. Nu komt de aap uit de mouw. Nu laat je je ware gezicht zien. 'Wie ben ik volgens jullie?'

Het is zoveel makkelijker om iets te vinden van een ander wanneer die er niet bij is dan wanneer je oog in oog staat. Want dan zie je in de ogen van die ander wat jij zegt. Je ziet de pijn, de onzekerheid, het verdriet - die jij veroorzaakt. Of juist de opluchting, de dankbaarheid, de ontroering. Je ziet wat je dóet met die ander door wat je zegt.
Dan denk je wel even goed na voordat je iets zegt. Als je tenminste een klein beetje empathisch vermogen hebt. Dus, door wat jij zegt over die ander zeg je iets over jezelf. Over wie jij bent.

Toch lijkt het mij vooral spannend voor degene die de vraag stelt: 'Wie ben ik volgens jullie?'
Ik voel al spanning als ik me probeer voor te stellen dat ik die vraag stel – aan mijn kinderen, bijvoorbeeld, of aan jullie kerkgangsters. 'Wie ben ik... volgens jullie?' – jullie hoeven geen antwoord te geven hoor!

Het is alsof je jezelf uit handen geeft. Jullie mogen zeggen wie ik ben. En ik stel jullie de vraag – jullie zullen er vast goed over nadenken – dus ik kan het antwoord niet langs mijn gladde rug laten afglijden. En ik vind het níet lekker om te horen dat jullie me een vervelende vent vinden. ‘Een man in een jurk die stomme vragen stelt!’ Dus, ik heb niks gevraagd.

Waarom zou ik die vraag ook stellen?

Waarom zou Jezus die vraag hebben gesteld aan zijn leerlingen?

Ik kan me wel een situatie voorstellen waarin het nodig is om zo'n vraag te stellen. Ook dan is er lef voor nodig. Juist dan. Het kan nodig zijn om die vraag te stellen als de relatie op het spel staat.

Je moet die vraag niet aan zomaar iemand stellen. Deze vraag stel je aan vrienden, of aan je geliefde. Aan iemand van wie jij wilt weten hoe die jou ziet – omdat je het gevoel hebt dat die jou níet ziet zoals je bent. Je moet weten wie die ander denkt dat jij bent om jezelf te kunnen zijn voor die ander.

‘Zijn we nog vrienden?’ – dat is de vraag.

Wie ben ik volgens jou?

Iemand die jouw rekeningen betaalt?

Iemand met wie jij kunt pronken.

Iemand bij wie je beter kunt voelen dan een ander omdat je op mij neerkijkt?

Je moet weten wie jij bent volgens die ander, om met die ander vérder te kunnen.

Jezus stelt die vraag aan zijn meest trouwe volgelingen. Hij noemt ze ook wel zijn ‘vrienden’. Dit zijn de twaalf leerlingen met wie hij op weg is. Met dit twaalfstal gaat hij op reis naar Jeruzalem. Daar zijn ze nu nog ver vandaan, net over de noordelijke grens. ‘In de buurt van Caesarea Filippi...’ Maar dit wordt het keerpunt - hier vandaan zal de reis naar Jeruzalem beginnen. Op die reis zal gaandeweg duidelijk worden wie Jezus is.

De vraag is of zijn volgelingen dat wel willen weten. Willen ze wel weten wie Jezus werkelijk is?

Willen ze hem wel leren kennen?

Over die vraag moet je nadenken als je Jezus wilt volgen. Jezus nodigt zijn volgelingen uit om na te denken: ‘Wie denken jullie dat ik ben?’

‘U bent de messias’, zegt Petrus. Hij floept het er zomaar uit. En het klinkt goed - bij *De slimste mens* zou hij 10 punten hebben gescoord. Maar Jezus is er niet blij mee.

‘Hij verbood hun op strenge toon om er met iemand over te spreken.’

Soms is Jezus moeilijk te volgen. Waarom doet hij zo chagrijnig over dit antwoord? Hij is toch de messias? De verlosser, de door God gezonden redder van de wereld?

Ja, maar de vraag is wie dan die messias voor jou is. Wie is degene die jij wilt volgen, volgens jou? Voor wie gá jij?

Jezus legt vervolgens uit waar de reis heen gaat. Dat is handig om te weten als je hem meereist. Hij vertelt dat hij veel zal moeten lijden, dat hij tegenstand zal ondervinden van de geestelijke leiders en dat hij uiteindelijk vermoord zal worden. Hij wil ook nog zeggen dat hij na drie dagen zal verrijzen uit de dood - maar dat horen de leerlingen al niet meer.

Want dit willen ze niet van hem horen.

Petrus probeert hem zelfs terecht te wijzen: ‘Jezus man, waar ben je mee bezig! Zo kan ik je niet volgen!’ Hij kan zich niets voorstellen bij een messias die moet lijden. Alsof God iets te maken zou hebben met het lijden van mensen...

Hij probeert Jezus tegen te houden. Maar hij wordt subiet teruggewezen: ‘Achter mij, satan!’

Dat klinkt wel heel erg Twitter-achtig. Maar voor Jezus is ‘satan’ geen scheldwoord. ‘Satan’ - dat betekent letterlijk: ‘tegenstander’. Je ‘satan’ is je opponent.

Jezus zegt dus tegen Petrus dat hij niet in de weg moet staan. Hij moet geen tegenstander zijn maar een volgeling. Hij moet weer achter hem gaan staan. Als hij er tenminste achter wil komen wie Jezus voor hem is.

Wie Jezus voor jou is ontdek je door hem te volgen. Gaandeweg leer je hem kennen. En het gaat gelijk op: je ontdekt wie hij voor jou is, terwijl je ontdekt wie jij voor hem bent.

De vraag van Jezus – ‘wie ben ik voor jullie?’ – kun je beantwoorden door de vraag om te keren en aan Jezus te stellen: ‘Wie ben ik volgens jou?’

Vind je me aantrekkelijk, succesvol, interessant? Wil je daarom dat ik jou volg? Of zie je iemand anders in mij? Zie je iets in mij wat ik zelf niet zie?

Ken je mij? Ken je mij beter dan ik mijzelf ken? Wie ben ik dan volgens jou?

De vraag van Jezus brengt ons bij wie wij in wezen zijn. Wie wij 'ten diepste' zijn, zeggen we dan: zo diep dat we daar zelf niet bij kunnen komen.

Jezus vraagt naar ons diepste verlangen. Naar de onrust in mij die mij in beweging brengt.

Wat is mijn diepste verlangen? Voor wat of voor wie zou ik mijn leven willen geven?

Wie zou ik willen volgen tot de dood ons scheidt?

Is hij dat? Die man die naar mij vraagt? Die mij lijkt te kennen en die mij neemt zoals ik ben?

Die mij zijn liefde geeft, terwijl ik niet eens weet wie hij is?

Die om mijn liefde vraagt, terwijl ik niet eens weet wie ik ben?

En wie ben ik dan?

Ben ik iemand die 'ja' zegt? Die opstaat en hem volgt?

Is dat wie ik ben, wie ik wil zijn? Is dat mijn belijdenis?

Dit zijn vragen waar Mia al heel lang over heeft nagedacht. Zij staat op het punt om antwoord te geven. Haar antwoord is voor ons allemaal een uitnodiging om die vragen mee te nemen op onze weg.

Amen.